

Și iar am dat slugii domniei mele Stoica Mărgineanu la Bisca de Jos și un loc de casă, însă din partea călugăriței Chira, a șasea parte de peste tot hotarul și cu vad de moară.

Arh. St. Buzău, Colecția de achiziții și documente, pachet. IX, depunerea Coralia Săseanu, document. 144.

¹ Dată stabilită de Horia Constantinescu.

Din corespondența diplomatică a lui Constantin Brâncoveanu (IV)*

Prima din epistolele reproduse aici, în limba maghiară¹, datează din 27 mai 1708 și a fost expediată din Potlogi comitelui Mihály Mikes (1667—1721), mai marele căpitan al celor Trei Scaune Secuiești, consilierul intim al principelui Francisc al II-lea Rákóczi, refugiat în Moldova²; expeditorul felicită pe ostașii curuți pentru neașteptatele succese obținute pe fronturile de luptă din Transilvania, Stiria și Austria inferioară împotriva trupelor imperiale conduse de generalii Rabutin și Heister (care înlocuise la conducere pe Starhemberg trimis în Spania)³ și-și manifestă recunoștința față de Mikes că acesta se însărcinase să transmită corespondența lui Brâncoveanu adresată lui Rákóczi⁴ și, în același timp, să expedieze și scrisorile de răspuns ale principelui. Este singura misivă trimisă de Brâncoveanu curuților în ungurește, probabil pentru facilitarea înțeleșului mesajului și grăbirea satisfacerii solicitărilor formulate, domnul recurgând, după toate aparențele, la serviciile diacului său de cancelarie pentru limba maghiară, Toader Corbea⁵.

* Părțile I și II au fost publicate în „Revista Arhivelor”, an LXII (1985), vol. XLVII, nr. 1, p. 78—84 și nr. 3, p. 338—343, iar partea a III-a *ibidem*, an LXIII (1986), nr. 1, p. 56—64.

¹ Datoz transcrierea și traducerea acestui document bunăvoinței prof. dr. Andrei Magyari de la Universitatea din Cluj-Napoca, iar verificarea lor amabilității colegului meu dr. Ludovic Demény de la Institutul de istorie „N. Iorga”. Ambilor le adresez cele mai calde mulțumiri.

² Pentru contele Mikes vezi partea I a studiului de față, apărut în „Revista Arhivelor”, LXII (1985), nr. 1, p. 83, n. 26. Pentru activitatea sa în Moldova a se consulta și jurnalul comitelui István Wesselényi la data de 24 aprilie 1708, cf. Wesselényi István, *Sanyarú világ. Napló 1703—1708, II 1707—1708* (editori L. Demény și A. Magyari), București, 1985, p. 506.

³ Amănunte la Carol Göllner, Paul Abrudan, *Francisc Rákóczi al II-lea (1704—1711)*, București, 1983, p. 153—157.

⁴ Vezi scrisoarea lui Brâncoveanu către Rákóczi, expediată în aceeași zi, 27 mai 1708, din Potlogi și anexată misivei trimise lui Mikes, în partea a III-a a studiului de față în „Revista Arhivelor”, anul LXIII (1986), vol. XLVIII, nr. 1, p. 58—59, nr. 7.

⁵ *ibidem*, LXII (1985), vol. XLVII, nr. 1, p. 78.

Ultimele două scrisori, avînd textul în limba polonă⁶, sînt adresate marelui hatman al Coroanei, Adam Mikolaj Sieniawski, (1666—1726)⁷ și, respectiv, voievodului Mazoviei, reprezentant al regelui August al II-lea la Poartă, Stanislaw Chomełowski (1673—1728)⁸; ele cuprînd știri politice de un deosebit interes.

În prima misivă, Brâncoveanu își manifestă satisfacția pentru convocarea „Seimului confederaților”, la 4 februarie 1710, la Varșovia, de către August al II-lea, după restaurarea sa pe tronul Poloniei, în urma înfrîngerii lui Carol al XII-lea, regele Suediei, la Poltava (8 iulie 1709) și a pierderii coroanei de către protejatul acestuia, Stanislaw I Leszczyński⁹. De la Poartă domnul român anunță importante schimbări și anume mazierea marelui vizir Ali Corlulu pașa¹⁰ și înlocuirea sa prin ultimul reprezentant al puternicei, odinioară, familii a Köprülüzilor, Numan pașa¹¹; după ce presupune că fostul demnitar înlăturat va fi exilat în Crimeea, Brâncoveanu critică activitatea sa, deoarece a lăsat treburile împărăției otomane într-o stare de mare confuzie și delăsare. Apoi domnul transmite știri în legătură cu întrevederea avută la Tighina (Bender), unde se refugiasc Carol al XII-lea, de Devlet Ghirai al II-lea, hanul tătarilor din Crimeea (1708—1713), cu seraskierul cetății, Cerkez Iusuf pașa, ce au propus monarhului suedez reîntoarcerea în patria lui, ceea ce acesta a refuzat. Dimpotrivă, regele urmărea provocarea unui conflict între Poartă și Rusia lui Petru cel Mare, ca și între aliatele acestora, respectiv hanatul Crimeei și Polonia, la care atît hanul cît și seraskierul nu s-au angajat¹². Totodată, unul din numeroșii demnitari poloni susținători ai lui Leszczyński, rămași pe lângă Carol, starostele de Halici, sub pretextul mergerii la băi, s-a deplasat la Istanbul, desigur ca să uneltească. Brâncoveanu a fost informat la rîndul său de intenția lui Sieniawski de a trimite o solie la Poartă pentru recunoașterea reînsăunării lui August al II-lea. Informația s-a dovedit exactă deoarece într-adevăr a fost numit un sol extraordinar în persoana maestrului de vinătoare al Coroanei, Rybiński, spre a merge la Istanbul pentru discutarea unei game de probleme mai largi¹³; de aceea Brâncoveanu cerea să fie informat amănunțit despre activitatea viitorului emisar polon. Scrisoarea mai este interesantă deoarece relevă și unul din canalele folosite de domnul român spre a menține contactul cu marele hatman al Coroanei și anume negustorul numit Eftimie, despre care nu știm nimic din alte surse.

⁶ Transcrierea și traducerea textului polon a fost efectuată de regretatul profesor Ilie Corfus, căruia îi păstrez o pioasă amintire. Recunoștința mea se îndreaptă și către slavistul Mihai Mitu care a verificat de curînd aceste operații.

⁷ Vezi nota sa bibliografică, în partea I a studiului de față în „Revista Arhivelor”, LXII (1985), vol. XLVII, nr. 1, p. 82, n. 22.

⁸ *Ibidem*. Alte amănunte asupra soliei sale în *Călători străini despre țările române*, vol. VIII, București, 1983, p. 584—587.

⁹ Jozef Gierowski, *From Radoszkowice to Opatów. The History of the Decomposition of the Stanislaw Leszczyński Camp, in Poland at the XIth International Congress of historical Sciences*, Warszawa, 1960, p. 234—237; Veniamin Ciobanu, *Relațiile politice româno-polone între 1699 și 1848*, București, 1980, p. 38.

¹⁰ Mare vizir otoman între 3 mai 1706 și 16 iunie 1710.

¹¹ A deținut viziratul doar două luni între 16 iunie și 18 august 1710, fiind înlocuit apoi cu Mehmed Baltagi pașa, între 18 aug. 1710 — 20 nov. 1711, comandantul trupelor otomane în campania de la Prut din vara anului 1711. Amănunte asupra instabilității politice de la Poartă în această perioadă la Mustafa Ali Mehmed, *Istoria turcilor*, București, 1976, p. 249—251; V. Ciobanu, *Les Pays roumains au seuil du 18e siècle. Charles XII et les Roumains*, București, 1984, p. 92—93.

¹² *Ibidem*, p. 90—96.

¹³ V. Ciobanu, *Relațiile ... româno-polone ...*, p. 39.

Oricum Brâncoveanu a întreținut și o corespondență cifrată cu Adam Sieniawski în această perioadă¹⁴, demonstrând interesul său pentru evoluția raporturilor polono-otomane în cadrul conflictului ce opunea pe turci, tătari, suedezi și partizanii lui Leszczyński rușilor lui Petru cel Mare și aliaților lor de la Varșovia. Reiese atât din scrisoarea sa latină adresată hatmanului Coroanei la 17 septembrie 1713¹⁵ cât și din cea pe care o publicăm acum trimisă reprezentantului lui August al II-lea la Poartă, Chomełowski, în același an, dar nedatată, că domnul român se însărcinase cu transmiterea — în mod discret — a depeșelor cu caracter confidențial schimbate între guvernanții de la Varșovia cu reprezentantul lor de la Constantinopol. În schimb cerea la rindul său să capete informațiile ce-i puteau fi utile.

Înceind prezentarea lotului de scrisori schimbate de Brâncoveanu cu reprezentanții răscoalei anti-habsburgice a curuților, cu principele Francisc al II-lea Rákóczi, ca și cu demnitarii poloni și cu regele August al II-lea putem constata realismul politic pragmatic al domnului și dinamismul diplomației sale pusă în slujba apărării intereselor țării în situația tulbure creată în sud-estul Europei la începutul secolului al XVIII-lea de rivalitatea dintre marile puteri ale vremii.

PAUL CERNOVODEANU

1

1708 mai 27, Potlogi. Constantin vodă Brâncoveanu către comitele Mihály Mikes felicitându-l pentru succesele militare reputeate în Transilvania și, mulțumindu-i pentru primirea unei scrisori din partea principelui Rákóczi prin intermediul său, îi trimite în Moldova odată cu răspunsul său și o misivă destinată lui Rákóczi.

Illustrissime D(omi)ne

Amice, et vicine Nobis observandissime

Ugy az Felsőges Fejedelem kedves Atyámfianak, k(e)g(ye)lmed által küldött becsületes levelit azmint Podolinbol, qua(m) presentis dátált k(e)g(ye)lmed levelit is illendő becsülettel és szeretettel vettük, melyeknek continëntiojából mind az eő N(agysá)ga szerencsés előmenetelit s fris jó egészségit, az mint k(e)g(ye)lmediét is megértvén, igen örülünk, szivessen kívánván, hogy ez levelünk is ugy eő N(agysá)gát, amint k(e)g(ye)lmedetis azon kívánt boldog állapotb(an) találhassa.

¹⁴ Vezi partea I a studiului de față în „Revista Arhivelor”, LXII (1985), vol. XLVII, nr. 1, p. 82, n. 22. Pisarul de limbă polonă al lui Brâncoveanu a fost Andreas „Wolff” (ibidem, p. 78).

¹⁵ Publicată în partea a III-a a studiului de față în „Revista Arhivelor”, LXIII (1986), vol. XLVIII, nr. 1, p. 62.

N(e)g(ye)lmed pedig nem csak, hogy nem neheztelte az Fejedelem eő N(agsyá)ga nekünk szólló levelit maga embere által hoz(z)áng dirigálni, de még jövendőbeli jóakarattját is igéri, mikor akarnók eő N(agsyá)ga nak, avagy választ, avagy anélkül is levelét írni, hogy k(e)g(ye)lmed maga 'alkalmatosságával, eő N(agsyá)ga kezéhez onnan Moldovából feldüldheti. Mi, ez k(e)g(ye)lmed, úgy hoz(z)ánk való affectioját nagyon vessük, és mint igaz régi jóakarónk(na)k barátságosan köszönünk is. Melyhez képest, bizván az k(e)g(ye)lmed sinceritás-sab(an) in accluis és levelünket pro promotione, ad Serenissimum Principem, et Dilectissimum Fratrem k(e)g(ye)lmedhez küldünk, hasonló occurentiákban magunkat is igervén, hogy promptissimi, in simillium retaliationē jelen leszünk.

Ezen kívül, ha olly melto, occurentiai onnan fellyül k(e)g(ye)lmed(ne)k lesznek, kívánnyuk ne sainallyon k(e)g(ye)lmed velünk is azokat közleni, és igen obligatusok leszünk k(e)g(ye)lmed(nek). His Illustritatem Vestram D(omi)nae protectioni atque tutelae recommendantes manemus.

Illustritatis Vestrae

Amici et Vicini servire paratissimi

Potloczj

die 27-ma Maj A(nn)o 1708

(in caractere chirilice :)

Costandin Brâncoveanuul isc(al)

{Adresa pe un plic separat :}

Illustrissimo Domino Comiti Michaeli Mikes, Serenissimi Principis Rakocj intimo Consiliaris Domino Amico et Vicino Observandissimo.

{L.S.}

Redditae 5 Iuny A(nno) 1708 in pago Rudany.

Original sigilat cu pecetea domnească în ceară roșie pe plic ; Magyar Országos Levéltár, Budapest, G 15 Aspremont, Caps. AL, Fasc. 16, no. 13 (fo 31, 32).

Prea Strălucite domn, prieten și vecin al nostru,

Am primit cu cinste și plăcere ațit cinstita scrisoare a Măriei Sale principele, prietenul nostru drag, expediată de domnia ta, cit și șcrisoarea trimisă de domnia ta datată recent, din conținutul căroră am înțeles succesele Măriei Sale și buna lui sănătate precum și sănătatea domniei tale. Ne bucurăm foarte mult dorind ca scrisoarea noastră să vă găsească pe Măria Sa și pe domnia ta în acea stare fericită la care nădăjduim.

Domnia ta nu numai că nu ai refuzat să ne trimiți prin omul domniei tale scrisoarea Măriei Sale principelui adresată nouă, dar ne asigură de bunăvoință și pe viitor, făgăduindu-ne ca atunci cînd dorim să trimițā răspuns sau o altă scrisoare Măriei Sale, domnia ta, prin omul tău, vei expedia-o de acolo din Moldova. Am primit cu mare plăcere bunăvoința pe care o arăți față de noi și îți mulțumim cu prietenie ca un vechi prieten bun. Astfel bizuindu-ne pe sinceritatea domniei tale am trimis o scrisoare domniei tale și inclusă în ea epistola adresată serenisimului principe spre expediere, făgăduindu-vă că și noi te vom servi foarte de grabă în această privință.

Apoi dacă veți primi știri de acolo de sus, te rugăm să nu pregeți a ne da de știre și nouă. Vom fi foarte îndatorați față de domnia ta.

Al strălucirii voastre, prieten și vecin și oricînd îndatoritor

Potlogi în ziua de 27 mai anul 1708

{In caractere chirilice :} Costandin Brâncoveanuul isc(al)

(Adresa pe un plic separat :) Preailustrului Domn. Domnului comite Michael Mikes, sfetnic de taină al prea înaltului Principe Rákóczy, Domnului Prieten și Vecin nouă preavrednic de cinstire.

Inmîinate la 5 iunie anul 1708 în satul Rudeni.

2

1710 iunie 30, București. Constantin Brâncoveanu către Adam Mikolaj Sieniawski, castelan de Cracovia, mare hatman al Coroanei, luînd cunoștință despre Seimul confederațiilor de la Varșovia, își manifestă satisfacția pentru restaurarea regelui August al II-lea. Face cunoscută mazierea marelui vizir Ali Çorlulu pașa și posibila sa exilare în Crimeea, fiind înlocuit în această demnitate de Numan pașa din familia Köprülüzilor. Nădărduește ca noul mare vizir să pună orînduială în treburile împărăției, rău administrate de predecesorul său. Transmite știri despre Carol al XII-lea refugiat la Tighina și despre intrigile urzite spre a strica pacea între turco-tătari pe de o parte și ruso-poloni pe de alta. Înțrevederea de la Tighina între seraskierul otoman Cerkez Iusuf pașa și hanul tătarilor din Crimeea, Devlet Ghirai al II-lea. Starostele de Halici, partizan polon al regelui Stanislav I Leszczyński și al lui Carol al XII-lea, a plecat la Istanbul. Domnul asigură pe Sieniawski că îl va ține la curent cu cele ce va afla pe calea obișnuită a negustorului Eftimie. Este informat că marele hatman al Coroanei va trimite solie la Poartă. **Roagă să fie încunoștințat din timp de orice acțiune a sa.**

Excerpt z Listu Hospodara JMci Multanskiego pisanego do J-o. m. Pana Kasztellana Krakowskiego h.w.k. z Boguresta die 30 Juny 1710 A-o.

Teraz umyślnie expressa mego do W.M.M. Pana expedyowawszy przy należytych ukłonie y przyjacielskim affekcie, który WMosci m. m. Panu zasylam, wszechmogącego Pana Boga upraszam aby y potomne te moie Braterskie Listy, przy zupełnym zdrowiu y szczęśliwych Successach W. m.m. pana zawitać mogli na chwale Imienia Jego y pożytek fémilicy y oyczyny swoiey. Z relacyi powracaiących z kraioy W.m.m. Panastwa y inszych to jest od Pospolstwa dowiedziawszy się o skonczoney szczęśliwie Walney Radzie Warszawskiej, wszyscy pospoluta cieszyliśmy się, maiąc w Bogu nadzieię ze po wielkich szkodach, confuzyach ktore się y koronie W.m.m. Panstwa stały alia rerum felix facies teraz nastapic moze, y on wszytkie in statum et bonum ordinem postawi. Z naszych kraioy to teraz mamy godnieysze do oznaymienia, iz na tych dniach inopinate mutacie z Urzędu Wielkiego Wezyra (ktory człowiek dosyk był wielki y Tyran) stała się, o którym jedni powiadaią, ze go in exilium poslano do Krymskiego miasta Seby nazwaney, drugim zaś się zda ze podobno nie dadzą mu całym dochodzic na one naznaczone mieysce, na ktorego mieyscu insperate przystal ieden Nomine Pasza z Familley Kipruliow, ktorego wszyscy za człowieka mądrego, uczonego y sprawiedliwego maią, lubo iako rozumny y experiencyą maiący. Ludzie powiadaią trudno temu wezyrowi na poczătku one rzeczy sprawiac y na pierwszy Urząd wstapic, ktory bywszy Wezyr confuse barzo et intricate nosił, lecz co za Success będzie tych czas pokaze. Krol Szwedzki ieszcze w Benderze zostaić, o którym tylko nie wąpię ze W.m.m. pan innotescie miec będziesz iak mu się tam powodzi, jednak co y tu stychac według powinności nie omieszkać oznaymic. Ze postquam Han jmsc do Benderu przybył y Konferencye z Seraskierem miał, co oni mu radziłi o powrocie do Pansta swego, krol to nie przyiął, chcąc podobno aby go Turcy armate manu prowadzili, co oni zadną, miarą z Moskwą y W.m.m. Panstwem pacta frangere nie chcieli, y rozumni uwazaią ze nie będą to dla niego czynic, lubo po uczynia ney informacy do Porty od Hana y Seraskiera ieszcze na one Krolewskie poządane responsu nie dano y nie znać eo daley limitowano będzie. Tylko ze teraz nowy Wezyr zostal quid sequetur zkądskrotki czas pokaze. Ja cokolwiek będę miał, nie omieszkać W.m.m. pana awizowac, iakosz

niedawno przez znajomego kupca Ewtymiego do W.m.m. pana pisalem quae natenczas ferebantur. Jm P. Starosta Halicki moze y to W.m.m. Panu bydz notum ze po przyezdzie swoim do Benderu za kilka dni wziqwszy z sobq dziesien ludzi do StambuŃu przyszedł sub praetextu iako slychano do cieplych lazni iakie w tych kraiach znaydują się kompać się idzie. Od pospolstwa znowu onegday tu slychano ze od W.m.m. Pana Posłowie są ordynowani tak do Porty iako y do Hana poyść, ale poniewaz ieszcze doład effectus rei non apperet, proszę abym nie był privatus bonitate y gratia W.m.m. Pana y zebym tak suspensus animo nie stanął, albowiem iezeli od W.m.m. Pana konfirmacyi rzeczy nie mam od inszych choc y sluchać po staremu dubius ancepsque haeres. Za ten Braterski W.m.m. Pana affekt y ja tez powiniem zostanę wzaiemnie gotową Służbą z tuteicznych kraioŃ się pokazać iako ten który iestem y zostae

W.m.m. Pana zyczliwym Przyjacielem, Bratem y sługa

Konstantin Hospodar Multanski

Muzeum Narodowe w Krakowie, *Biblioteka Czartoryskich*, ms. III 5858, f. 19.238: a-c, copie.

Extras din scrisoarea milostivirii sale domnului Munteniei scrisă către dumnealui domnul castelan de Cracovia, mare hatman al coroanei, din București în ziua de 30 iunie anul 1710.

Expediind acum într-adins scrisoarea mea domniei tale, domnului meu milostiv, pe lângă cuvenita închinăciune și dragostea mea prietenească, rog pe domnul Dumnezeu atotputernic al și aceste viitoare scrisori frățești ale mele să poată ajunge să te vadă pe domnia ta, domnul meu milostiv, în deplină sănătate și succese fericite pentru slava numelui domniei tale și folosul familiei și domniei tale. Aflind din relatarea celor ce se întorc din țările domniei tale și de la alții, adică din popor, despre consiliul general de la Varșovia, terminat în mod fericit, ne bucurăm cu toții în deobște, avînd nădejde în Dumnezeu, că după daunele și confuziile mari care au avut loc și în răgatul domniilor voastre, poate urma acum altă față fericită a lucrurilor și că el va pune toate în stare și în ordine bună. Din țările noastre, aceasta avem mai demn de înștiințat, că zilele acestea a avut loc schimbarea neașteptată din dregătorie a marelui vizir (care om. a fost destul de mare și tiran), despre care unii spun că l-au trimis în exil într-un oraș din Crimeea numit Seebî, altora însă li se pare că probabil nu-l vor lăsa să ajungă întreg în acel loc indicat. În locul căruia a venit în mod nesperat unul cu nume de pașă din familia Köprülü, pe care toți îl consideră de om cuminte, învățat și drept, de asemenea cumsecade și avînd experiență. Spun oamenii că la început va fi greu acestui vizir să ajungă în cea dintîi dregătorie și să rînduiască acele lucruri pe care fostul vizir le-a lăsat foarte confuze și incurcate, dar ce fel de succes vor avea ele, timpul va arăta. Regele Suediei rămîne încă la Tighina, despre care deși nu mă îndoiesc că domnia ta, domnul meu milostiv, vei avea cunoștință cum îi merge acolo, totuși nu voi pregeta să-ți aduc la cunoștință după îndatorirea mea ceea ce se aude și aici. Și anume că după ce dumnealui hanul a sosit la Tighina și a avut o conferință cu seraschierul, ceea ce ei l-au sfătuit în legătură cu întoarcerea în țara sa, regele n-a primit, vînd se pare ca turcii să-l ducă cu mîna înarmată, lucru ce ei n-au vrut în nici un chip să rupă pactele cu Moscova și cu țara domniei tale, domnului meu milostiv, și cei ce judecă cumsecade sîcote că nu vor face aceasta pentru el, cu toate că, după informația trimisă la Poartă de han și de serascher, nu s-a dat încă răspuns la acea dorință a regelui și nu se știe ce se va hotărî mai departe. Doar că acum este un nou vizir și ce va urma de aici se va arăta în scurt timp. Eu, orice voi avea, nu voi pregeta să te înștiințez pe domnia ta, domnul meu milostiv, după cunî am scris nu demult domniei tale prin cunoscutul negustor, Eftimie, cele ce s-au întîmplat între timp. Poate că și aceasta este cunoscut domniei tale, domnului meu milostiv, că dumnealui domnul staroste de Halici, luînd cîteva zile după sosirea sa la Tighină, zece oameni cu el, a ajuns la Stambul, sub pretextul, după cum s-a auzit, că merge la băile calde, care se află în aceste țări, să se scalde. Aici s-a auzit alăltăieri din nou din popor că de la domnia ta, domnul meu milostiv, sînt rînduți soli că să meargă atît la Poartă, cît și la han, dar fiindcă pînă acum încă rezultatul lucrului nu apare, rog să nu fiu lipsit de bună-tatea și grația domniei tale, domnului meu milostiv, și să nu stau cu sufletul atît de supus la așteptare, aceasta pentru că dacă n-am din partea domniei tale, domnului meu milostiv, o confirmare a lucrurilor, de la alții, cu toate că le și

aud după vechiul obicei, rămîn un moștenitor nesigur și îndoielnic. Pentru această dragoste frățescă a domniei tale, domnului meu milostiv, voi rămîne și eu dator să mă arăt, la rîndul meu, gata a te sluji din țările de aici, ca unul care sînt și rămîn al domniei tale, domnului meu milostiv, binevoitor prieten, frate și slugă,

Constantin domn al Munteniei

3

(1713). Constantin Brâncoveanu către Stanislav Chomețowski, voievod al Mazoviei și sol extraordinar la Poartă, făcîndu-i cunoscută trimiterea scrisorilor încredințate către destinatari. Primind chiar în acel moment misive pentru dînsul de la comandantul din Okopy i le trimite de îndată. Va încerca să-i aducă servicii după putință și cere la rîndul său să fie informat de tot ce ar fi mai de seamă.

Iasnie wielmożny m. panie woiewodo y g(ene)rale ziem mazowieckich, moy wielce msc panie y przyjacielu.

List W.m.m. Pana z nalezytym honorem y wszelka zyczliwosci moiey otrzymałem pensjae, z ktorym oraz przysłane y mnie zlecone listy, bez zadney odwloki przez umyslnego mego wyprawilem ad destinatas manus. Iakoz y teraz odebrawszy promowowane od iego mosci pana kommandanta z Okopy¹, W.m.m. Pana concernentes literas, eadem promptitudine odsyłam W.m.m. Panu, będąc na kazda onegoz requizycya ochotwy, ktorey intra omne possibile satisfacere przyrzekam. Z naięc...² zem iest na zawsze W.M.M. Pana zyczliwy przyiaciel i gotowy sluga

Upraszam wielce W.m.m. Pana aby co w terażniejszych okolicznosciach dignuni scitu byc moze w.m.m. Pan y nos participes uczynic raczył.

Arhivum Korone Warszawskie, Dział Mold. i Wołosk, Karton 43, no. 144 [Inw. Now.], original; copie fotografică la Biblioteca Academiei R.S.R., mss, Foto XXI/80.

(In caractere chirilice :) Costandin Brâncoveanu lsc(al)

¹ Okopy Św. Trójcy = Șanșurile (întăriturile) Sf. Treimi

² Cuvînt greu lizibil

Preaputernice milostive domnule voievod și general al țărilor Mazoviei, domnul și prietenul meu mult milostiv.

Am primit cu cinstea cuvenită și cu toată înclinarea inimii mele scrisoarea domniei tale, domnului meu milostiv, cu care am expediat fără nici o întîrziere și scrisorile primite și recomandate mie printr-un într-adins al meu la mîinile destinate. Într-adevăr, și acum primind scrisorile trimise de dumnealui domnul comandant din Okopy și care te privesc pe domnia ta, domnului meu milostiv, le expediez cu aceeași promptitudine domniei tale, domnului meu milostiv, fiind receptiv la orice cerere a domniei tale, pe care făgăduiesc s-o satisfac în măsura a tot ce-i posibil. Cu ...¹ sînt pentru totdeauna al domniei tale, domnului meu milostiv, binevoitor prieten și slugă gata a te servi.

(In caractere chirilice :) Costandin Brâncoveanu lsc(al)

Îl rog mult pe Preamilostivul Domn ca ceea ce consideră a fi demn de știut în împrejurările de astăzi să binevoiască Preamilostivul Domn a ne face și pe noi părtași.